



## **AVIZ**

**referitor la propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România**

Analizând propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România (b329/2.07.2019), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/3976/4.07.2019 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D643/5.07.2019,

## **CONSILIUL LEGISLATIV**

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

**Avizează favorabil propunerea legislativă**, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea Legii nr.213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, cu modificările ulterioare.

Potrivit Expunerii de motive, demersul legislativ are ca scop asigurarea unui cadru cât mai bun pentru exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, o cât mai bună desfășurare a activității Colegiului Psihologilor din România, precum și asigurarea democrației profesiei.

Prin conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Relevăm faptul că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Semnalăm că, recent, o propunere legislativă având ca obiect de reglementare exercitarea profesiei de psiholog, organizarea și

funcționarea Colegiului Psihologilor din România, precum și abrogarea Legii nr.213/2004, cu modificările ulterioare, a fost avizată de către Consiliul Legislativ cu Avizul favorabil cu observații și propuneri nr.340/24.04.2019, aflându-se în lucru la comisiile permanente ale Senatului. Pentru sistematizarea legislației și promovarea unor soluții unitare, este recomandată dezbaterea concomitentă a celor două propuneri legislative și adoptarea unui singur act normativ.

4. Analizând conținutul proiectului se poate observa că intervențiile legislative preconizate sunt multiple și de substanță, schimbând concepția juridică inițială de organizare a exercitării profesiei de psiholog, motiv pentru care ar fi fost de preferat înlocuirea integrală a reglementării existente, fiind aplicabile prevederile art.61 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora „(1) *Modificarea sau completarea unui act normativ este admisă numai dacă nu se afectează concepția generală ori caracterul unitar al aceluia act sau dacă nu privește întreaga ori cea mai mare parte a reglementării în cauză; în caz contrar actul se înlocuiește cu o nouă reglementare, urmând să fie în întregime abrogat*”.

Pe de altă parte, amintim că, în conformitate cu alin.(2) al aceluiași articol, „*Prevederile modificate sau care completează actul normativ trebuie să se integreze armonios în actul supus modificării ori completării, asigurându-se unitatea de stil și de terminologie, precum și succesiunea normală a articolelor*”.

5. Semnalăm că normele preconizate prin proiect nu **respectă prevederile art.6 alin.(1) teza I din Legea nr.24/2000**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora „*Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă*”.

De asemenea, propunerea legislativă, cu toate că este restrânsă, nu respectă prevederile art.8 alin.(4) teza I din aceeași lege conform căreia „*Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și **pasaje obscure sau echivoce***” și nici pe cele ale art.36 alin.(1) care statuează că „*Actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc ...*”, utilizându-se unii termeni de specialitate, cum ar fi ~~genul~~ „coping adaptativ”.

6. Fără a ne pronunța asupra oportunității prezentului demers legislativ, în subsidiar, din punct de vedere al redactării și al respectării normelor de tehnică legislativă, la prezenta formă, se rețin următoarele:

a) La **titlu**, în vederea eliminării caracterului repetitiv al prepoziției „privind”, este necesară înlocuirea celei din debut, cu prepoziția „**pentru**”. Totodată, din considerente de redactare, expresia „Legii 213/2004” trebuie redată sub forma „Legii **nr.**213/2004”.

b) La **partea introductivă a articolului unic**, pentru corectitudine normativă, este necesară redarea cu inițială mare a cuvântului „oficial” din cadrul expresiei „Monitorul *oficial* al României”, inserarea formei abreviate „**nr.**” înaintea numărului „492”, precum și eliminarea expresiei „data de”, care figurează înaintea expresiei „1 iunie 2004”.

c) **Părțile dispozitive ale punctelor subsumate articolului unic** trebuie redactate în conformitate cu uzanța normativă, după următoarele exemple:

„Articolul ... se modifică și va avea următorul cuprins:”;

„La articolul ..., după litera ...) se introduce o nouă literă, lit. ...), cu următorul cuprins:”.

d) La **pct.2**, referitor la textul propus pentru **partea introductivă a alin.(1) al art.5**, pentru claritatea reglementării, semnalăm că sintagma „*indiferent de domeniul în care își exercită profesia*” este incorectă, având în vedere că domeniul de activitate al psihologului cu drept de liberă practică nu poate fi decât cel psihologic. Prin urmare, sugerăm reformularea textului sub forma „**indiferent de specialitatea/domeniul de specializare în care își exercită profesia**”.

Totodată, semnalăm că sintagma „*în urma parcurgerii primului ciclu de studii universitare în psihologie*” nu este specifică domeniului învățământului și nici nu este definită în cuprinsul proiectului sau al actului normativ de bază. Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru **partea introductivă a alin.(2) al art.5**, în cazul formulării „*prin parcurgerea celui de al II-lea ciclu de studii universitare*”.

De altfel, relevăm că termenul „*parcursarea*” nu presupune și *necesitatea absolvirii* primului, respectiv celui de-al doilea ciclu de studii universitare în psihologie. Este necesară, de aceea, reanalizarea și reformularea textelor, cu atât mai mult cu cât se poate observa că atât la **alin.(1)**, cât și la **alin.(2)** sunt enumerate aceleași tipuri de „competențe”, cu deosebirea că, la alin.(1) e vorba de „competențe **generale** profesionale”, în timp ce la alin.(2) sunt invocate „competențe profesionale **de specialitate**”.

Totodată, la **partea introductivă a alin.(2) al art.5**, pentru un spor de precizie în reglementare, precum și pentru corelare cu alin.(1), termenul „psihologii” trebuie înlocuit cu expresia „psihologii **cu drept de liberă practică**”.

De asemenea, potrivit uzanței normative, termenul „*enumerate*” trebuie înlocuit prin cuvântul „**prevăzute**”.

Referitor la modul cum au fost marcate ipotezele juridice preconizate la **lit.a)-d) ale alin.(2) al art.5**, este necesară aplicarea dispozițiilor art.49 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căroră, *„marcarea enumerărilor se va efectua cu litere ale alfabetului, iar la rândul lor, acestea nu mai pot cuprinde alte enumerări și nici alineate noi”*, în conformitate cu alin.(2) din cadrul articolului sus-menționat. Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru textele propuse la **pct.9, 10 și 15**.

e) La **pct.3**, cu privire la textul propus pentru **art.6 lit.c)**, din considerente de redactare, sintagma „prevăzute în prezentul articol la lit.a) și b)” trebuie redată sub forma „prevăzute la **lit.a) și b)**”.

f) La **pct.4**, cu referire la textul preconizat pentru **art.25 alin.(1) lit.a)**, în ceea ce privește utilizarea abrevierii „CPR”, menționăm că, potrivit prevederilor art.37 alin.(3) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai prin explicitare în text, la prima folosire”*. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din cuprinsul proiectului.

Cu privire la **lit.b)**, pentru unitate în redactare cu partea introductivă a art.25 alin.(1), sintagma „Președintele Colegiului Psihologilor din România” trebuie înlocuită cu expresia „**președintele Colegiului**”. Reiterăm observația pentru toate situațiile similare din proiect.

Referitor la **cel de-al doilea alineat**, acesta se va marca sub forma „(2)”.

În ceea ce privește **alin.(3)**, pentru corectitudinea exprimării, sintagma „în același funcție” trebuie redată sub forma „în **aceeași funcție**”.

Totodată, semnalăm că formularea „Dispozițiile prezentului articol se vor aplica începând cu primul mandat **ulterior intrării în vigoare a acestui articol**” trebuie redată **ca articol distinct, marcat ca art.II**, și plasarea sa **în finalul proiectului**, întrucât constituie o normă care vizează intrarea în vigoare a art.25. Pe cale de consecință, **actualul articol unic va deveni, prin renumerotare, art.I**.

La **alin.(5)**, pentru claritatea și previzibilitatea textului, sugerăm eliminarea expresiei finale „dacă nu hotărâsc altfel”.

Totodată, din rațiuni redacționale, marcarea celor patru dispoziții ale alin.(5) se va realiza sub forma „**a), b), c) și d)**”.

La **lit.c)**, semnalăm că norma este neclară din cauza caracterului său eliptic. Este necesară, de aceea, reformularea corespunzătoare a textului.

La **lit.d)**, potrivit uzanței normative, expresia „prin actualul text de lege” trebuie redată sub forma „**potrivit prezentei legi**”.

g) La pct.5 cu referire la **alin.(1) al art.26**, din considerente de redactare, expresia „pe baza unei norme de reprezentare” trebuie redată sub forma „pe baza **normei** de reprezentare”.

Totodată, din punct de vedere al sistematizării textelor, semnalăm că marcarea cu litere mici a tezelor alin.(1) și (3) nu este recomandată de normele de tehnică legislativă, motiv pentru care este necesară eliminarea literelor din debutul textelor și resistematizarea acestora fie ca teze distincte ale alineatelor, fie ca alineate distincte ale art.26, caz în care întregul articol se va renumera în mod corespunzător.

h) La **pct.6**, în textul propus pentru **art.27 lit.a)**, pentru corectitudinea redactării, sintagma „aprobă Statutului profesiei de Psiholog” trebuie redată, astfel: „aprobă **Statutul** profesiei de Psiholog”.

i) La **pct.9**, referitor la **alin.(3) al art.35**, semnalăm că, prin utilizarea expresiei inițiale „În funcție de necesități”, norma este lipsită de predictibilitate, motiv pentru care este necesară reformularea textului.

j) La **pct.11**, în textul propus pentru **art.37 teza a doua**, pentru corectitudinea redactării, expresia „se face prin vot direct” trebuie redată sub forma „**se fac** prin vot direct”.

k) La **pct.12**, deși partea dispozitivă preconizează modificarea **art.48**, în realitate se intervine asupra **art.45**, motiv pentru care este necesară reformularea corespunzătoare a debutului părții dispozitive.

Reiterăm observația și pentru **pct.15**, întrucât partea dispozitivă preconizează, în mod eronat, modificarea în integralitate a art.28, în fapt, fiind vorba de **art.48**.

l) La **pct.15**, în textul propus pentru **art.48 alin.(1)**, semnalăm că norma este discriminatorie pentru persoanele care sunt psihologi cu drept de liberă practică, încălcându-se astfel prevederile art.41 alin.(1) din Constituție, potrivit căroră: „(1) *Dreptul la muncă nu poate fi îngădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă*”.

Referitor la **ultima liniuță**, semnalăm că expresia „Și altele” este neadecvată limbajului normativ, motiv pentru care este necesară fie eliminarea acesteia, fie precizarea expresă a activităților avute în vedere.

/   
**dr. Dragoș ILIEȘCU**

București

Nr.

641/01.08.2019

**L. nr. 213/2004**

**M. Of. nr. 492/1 iun. 2004**

***Lege privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România***

1 promulgată prin D. nr. 378/2004

M. Of. nr. 492/1 iun. 2004

Decret pentru promulgarea Legii privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România

2 modificări prin

L. nr. 187/2012

M. Of. nr. 757/12 nov. 2012

Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

*modifică, la data de 1 februarie 2014, art. 20 lit. a)*

(v. Decizia Î.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)

641